

یادداشت

پدیدارشناسی جنگ

ادامه از صفحه اول

یقینا پرداختن به ریشه‌های جنگ‌ها و خشونت بی‌پایان در خاورمیانه بسیار فراتر از توان و مجال یک موجز است. باوجوداین به منظور درک هرچند کلی ریشه‌های احتمالی و چرایی جنگ‌ها و خشونت بی‌پایان در خاورمیانه، تبیین کلی و مختصری از مفاهیم رفتار، خشونت و جنگ ارائه می‌شود.

رفتار: به بیانی کاربردی، رفتار معطوف به حرکات فیزیکی انسان (با ریشه‌های روان‌شناختی) به‌مثابه سازوکار تحقق انواع نیازهای «طبیعی، روان‌شناختی و اجتماعی» است. به بیانی دیگر، رفتار مترادف با تعامل، کنترل، تغییر و بهره‌برداری انسان (موجودات در زیست طبیعی) از محیط زیست است.

خشونت: در زیست طبیعی سازوکار یا نظمی برای قضاوت اخلاقی رفتار موجودات وجود ندارد؛ بنابراین رفتار انواع موجودات همان است که باید باشد. به‌عنوان مثال، وقتی یک شیر یا ببر در حال دریدن گلوی یک آهو است، بیان عبارت ببر رفتار خشونت‌آمیز در مقابل آهو دارد، بی‌معنی است. به عبارتی، تبیین و قضاوت رفتار موجودات در زیست طبیعی با مفاهیم نامطلوب، خشن، غیرحیوانی و… بی‌معنی است. نظم حقوقی حاکم و تنظیم‌کننده مناسبات و روابط اجتماعی، بنیاد و زمینه نظام ارزشی و قضاوت رفتار انسان‌هاست؛ بنابراین دلیل خشونت تلقی‌کردن یک رفتار در زیست اجتماعی و عادی تلقی‌کردن همان رفتار در زیست طبیعی، قانون (نظم حقوقی) است. از این‌رو صرف‌نظر از تأثیرات روان‌شناختی و احساسی، خشونت معطوف به رفتاری است که مغایر و در تضاد با قوانین اجتماعی باشد. به‌عنوان مثال، طبق قوانین رایج و مستقر، رسیدگی و حل‌وفصل انواع اختلافات میان شهروندان وظیفه نهادهای انتظامی و قضائی است. از این‌رو بی‌توجه به اینکه حق با کیست، اگر شهروندی به هر دلیل به شهروند دیگری آسیب جانی، مالی یا روحی بزند، گفته می‌شود که فردی که به شهروند دیگر آسیب زده است، مرتکب خشونت شده است. بنابراین قانون (نظم حقوقی) سنگ محک خشونت‌آمیز بودن یا نبودن یک رفتار است. بی‌شک فهم چرایی وقوع خشونت نیز دارای اهمیت است. به عبارتی چرا و در چه شرایطی افراد، گروه‌ها و حتی ملت‌ها متوسل به خشونت می‌شوند؟ به بیانی کاربردی، ترس، خطر، نیاز، مورد ظلم و بی‌عدالتی قرارگرفتن، ناامیدی و… می‌تواند جزء عواملی باشد که موجب و زمینه وقوع خشونت می‌شود.

جنگ: به کاربردی‌ترین بیان، «خشونت جمعی» است. خشونت جمعی در درون مرزهای جغرافیایی یک دولت-ملت حاکی از «غیرکاربردی‌شدن نظم حقوقی حاکم بر مناسبات اجتماعی» است. درحالی‌که در عرصه روابط خارج فاقد نظم حقوقی، وقوع جنگ به منظور کسب منافع (ملی) پدیده‌ای رایج در تاریخ جوامع بوده و هست. اما با توسعه علوم در عرصه‌های گوناگون به‌ویژه در علوم انسانی و علوم اجتماعی که در عصر روشنگری به وقوع پیوست، روش‌های نوین، کم‌هزینه و پایدارتری برای کسب «منافع ملی» در عرصه روابط بین‌الملل ایجاد شد. به عبارتی، توسعه صنعت، تجارت، فناوری و… به‌مثابه دستاوردهای توسعه علوم، زمینه تحقق منافع ملی از طریق تعامل و دیپلماسی با کشورهای دیگر، جایگزین جنگ شد. اگر تبیین کلی و مختصر مفهوم خشونت و جنگ منطقی و کاربردی تلقی شود، آن‌گاه باید پرسش شود که چرا در عصر توسعه علوم، در عرصه‌های گوناگون صنعتی، تجاری، اقتصادی و… برخی کشورها برای کسب منافع(؟) به جای تعامل و دیپلماسی، متوسل به خشونت (جنگ) می‌شوند؟ دو دلیل با منشا تعاملات بین‌دولتی و سودمند یک اقلیت است. به‌طور کلی، محققان است. یک، برای وقوع جنگ در عصر توسعه تجارت، صنعت، اقتصاد، فناوری و… به‌مثابه ابزار تعاملات جمعیتی در راستای بهره‌منی از اقتصاد و صنعت انرژی است. جنگ‌های مهندسی‌شده از طریق استعمارگران (انرژی‌خواران غربی و شرقی)؛ به عبارتی کشورهای استعماری از طریق عوامل بومی، اصلی‌ترین عامل ایجاد جنگ هستند. بنا بر شواهد بسیار، می‌توان ادعا کرد که جنگ‌ها و نزاع‌ها در خاورمیانه، دلایل و ریشه‌های بومی ندارند. دو، «توسعه‌یافتن علوم انسانی و علوم اجتماعی» به‌مثابه درک علمی پدیده‌ها و امور انسانی و اجتماعی در کشورهای خاورمیانه، زمینه‌مدیریت سیاسی مبتنی بر«اندیشه‌ها و روش‌های باستانی» و در نتیجه توسل به جنگ برای کسب منافع یک اقلیت است. به‌طور کلی، مختصر و کاربردی‌ترین بیان، دیپلماسی به‌مثابه رفتار خرد و دانش‌بنیاد، معطوف به تحقق منافع ملی مبتنی بر فهم علمی (جمعی) امکانات و توانایی‌های بومی و توازن قدرت در عرصه روابط بین‌الملل است. امر نهانی نیست که نفوذ انرژی‌خواران غربی و شرقی در دولت‌های خاورمیانه اصلی‌ترین عامل انواع وقایع (نزاع‌ها) و تحولات در خاورمیانه بوده و هست. نکته‌ای که میهن‌دوستان باید به آن توجه ویژه داشته باشند، این است که آیا ممکن است وقایع اخیر در خاورمیانه‌ها حتی از اراده انرژی‌خواران برای تغییر نظم، مناسبات و ساختار قدرت در خاورمیانه باشد؟، در پایان، «جنگ و منافع و امنیت ملی یک پارادوکس (مانند کاشتن درخت خرما در اردبیل) بدیهی است. اینکه با توجه به شرایط داخلی، منطقه و جهان، تنها مسیر و راهکار تحقق منافع ملی و امنیت، «دیپلماسی و صلح» است.

معیشت در گرو توسعه، توسعه اسیر تخیل

هم واردات با ارز نفتی را باید اضافه کنیم و هم سیستم توزیع را بهبود ببخشیم و هم قیمت‌ها را کاهش دهیم یا سوبسید بیشتری بپردازیم تا معیشت مردم بهتر شود و بتوانند دوهزارو ۱۰۰ تا دوهزارو ۲۰۰ کیلوکالری در روز را به صورت متنوع یعنی گوشت قرمز، گوشت سفید، نان، لبنیات (میوه را جزء معیشت حساب نمی‌کنیم) و به زبان علم تغذیه پروتئین و چربی و کربوهیدرات را برای خود تأمین کنند.
اینکه گفته‌اند به هر قیمت معیشت مردم را بهبود می‌بخشند و معیشت هم صرف‌فا غذا باشد، به شرط هزینه بیش از ۳۰ میلیارد دلار نفتی است؛ آن‌هم با تحریم‌هایی که خرید و حمل‌ونقل و انتقال پول را به نحو غیرمتعارف انجام دهیم و تازه معلوم نیست چگونه آسیب‌پذیران و محرومان از آن منتفع می‌شوند. پس اینکه می‌گویند به هر قیمت یعنی اینکه ارز نفتی بیشتری برای خرید از خارج بدهیم و از خزانه به ودیعه گذاشته‌شده خداوندی به بدترین نحو استفاده کنیم، البته به شرط‌طها در ۴۰ سال گذشته این روش وجود داشته و ادامه دارد و سال به سال به نیاز ارزی برای این واردات افزوده می‌شود. می‌بینیم که «به هر قیمت» به معنی «ارز بیشتر نفتی» است. حال نوبت توضیح رئیس‌جمهور محترم است که «به هر قیمت» را معنی کنند و بگویند کدام کشور در دنیا -دنای حاضر و دنیای قبل‌ها- از این طریق یعنی صرف ثروت، معیشت مردم را بهبود بخشیده‌اند؛ آن هم فقط برای نان و گوشت؛ اگر به مبانی دینی قائلیم، فرمایش پیامبر را که توصیه به یادگیری کار کردند هم به یاد بیاوریم. این فرمایش یعنی توسعه.

اگر کشوری معیشت مردم را بهبود بخشیده، تنها از راه توسعه بوده و نه از طریق «ثروت‌خوری». بهبود معیشت مردم از طریق توسعه است. اگر توسعه (به معنی بهبود) کشاورزی نداشته باشیم، همین‌کشاورزی هم خشک می‌شود و نیاز به واردات بیشتر است. اگر توسعه نداشته باشیم، رودخانه‌ها همچنان آلوده و زمین‌های ما پرنشست و زیانه‌دان می‌شود. اگر توسعه نداشته باشیم، آب‌های ما با فاضلاب مخلوط می‌شود (همچنان که شده) و شما از دادن آب سالم به مردم که بخشی از معیشت است، درمنده می‌شوید. اگر توسعه نباشد، روزبه‌روز مصرف انرژی شما بیشتر و جامعه بیشتر فقیر می‌شود. جناب آقای رئیس‌جمهور! توسعه را در بنند خیالات خود محبوس نکنید و به دنبال شعارهای دوتی‌پولیستی بروید. به ایرانی فکر کنید که باید ۹۰ میلیون جمعیت آن زندگی بهتر داشته باشند و ثروت آنها با اندیشه‌های خام به هدر نرود. به ایرانی بیندیشید که به قول قرآن «صمد» باشد و نه یادکنکی که متورم است و به سوزنی فرومی افتد. موانع فعالیت بخش خصوصی را نمی‌توانید رفع کنید، مگر آن‌که به توسعه بیندیشید؛ توسعه پایدار و منطبق با آفرینش خداوندی.

عکس علی شهباز، مدیرعامل شرکت پارس

کارشناسان و فعالان صنعت انرژی در میزگردی تصدی‌گری بی‌حدوحصر دولت را عامل اصلی ناترازی می‌دانند

آفت مدیریت دولتی انرژی

ابرجالش ناترازی انرژی این روزها به یکی از موضوعات داغ محافل اقتصادی کشور تبدیل شده است؛ آن‌هم

درحالی‌که ایران مالک چهارمین ذخایر بزرگ نفت و دومین ذخایر بزرگ گاز جهان است. با این حال تصدی‌گری دولت در بخش انرژی کار را به جایی رسانده است که صنایع و گاه بخش خانگی در فصول گرم با کمبود برق و در فصول سرد با کمبود گاز مواجه هستند. در همین زمینه مناظره‌ای با موضوع ناترازی انرژی و بررسی چالش‌های صنعت نفت در ایران به میزبانی آکادمی

نسیم‌مسبی

دانایان برگزار شد که در این نشست، آرش نجفی رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، رضا پدیدار نایب‌رئیس فدراسیون صنعت نفت ایران، حمید بازارگان معاون صنایع پیشرفته و پروژه‌های کلان نفتی ایدرو و فرهاد اسماعیل‌زاده فعال صنعت پتروشیمی، به بحث و گفت‌وگو پرداختند. در این نشست کارشناسان و فعالان صنعت انرژی تأکید کردند که وضعیت موجود انرژی محصول دخالت بی‌حدوحصر دولت در اقتصاد انرژی است.

لژوم بهینه‌سازی مصرف انرژی

آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، به اهمیت ورود جدی‌تر بخش خصوصی به آوردگاه صنعت و اقتصاد کشور تأکید دارد. او با بیان اینکه شرایط فعلی کشور در حوزه انرژی بسیار شکننده است، می‌گوید: در صورت خارج‌شدن فقط یک نیروگاه از مدار، وضعیت بحرانی‌ست و از کنترل خارج می‌شود. نجفی همچنین به تأثیر بهینه‌سازی لوازم مصرفی در کاهش انرژی و سوخت اشاره کرد و گفت: طرح تعویض بخاری‌ها از سه سال گذشته تاکنون مورد بحث است و هنوز اقدام مؤثری در این زمینه انجام نشده است. اگرچه فرایندهای اصلاحی زمان‌بر است اما تعویض بخاری‌ها زمان زیادی لازم ندارد و درحال حاضر به ما ۲۰ میلیون بخاری در مدار داریم، با این تغییر رویه ۱۲۰ میلیون مترمکعب صرفه‌جویی روزانه خواهیم داشت و به‌این‌ترتیب بیش از ۱۰ میلیارد مترمکعب می‌توانیم در فصل زمستان صرفه‌جویی کنیم.

چالش قاجاق سوخت

رضا پدیدار، نایب‌رئیس فدراسیون صنعت نفت ایران، دغدغه اصلی برای حل بحران ناترازی انرژی به‌ویژه در پالایش و پخش را تصدی‌گری دولت می‌داند و می‌گوید: ناترازی حکمرانی و سیاست‌گذاری‌های غلط و رشد اقتصادی پایین موجب ناترازی می‌شود. طرح‌های زیادی ارائه و در آن تأکید کردیم که با پیش‌ترشدن سهم ورود بخش خصوصی به صنعت، مشکل ناترازی انرژی تا حد زیادی حل خواهد شد. اما در سال ۱۴۰۲ پس از بررسی دوباره مرکز پژوهش‌های مجلس، می‌بینیم که تصدی‌گری دولتی افزایش داشته است؛ به‌طوری‌که ۹۰ درصد ترکیب سبد مدیریت اقتصادی کشور در دست دولت و صندوق بانخشستگی قرار ارد. او در ادامه گفت: از ابتدای امسال تا ۲۲ مهرماه در مجموع ۹میلیارد و ۷۰۰ میلیون لیتر سوخت مایع تحویل نیروگاه‌های کشور شده است که این میزان در مقایسه با سال گذشته ۳۸ درصد رشد داشته و این فاجعه است. پدیدار با تأکید بر اینکه نظارت بر مصرف سوخت باید بر عهده بخش خصوصی باشد، تأکید می‌کند: ۱۹۰۵ میلیون خودروی شخصی در کشور داریم که حدود یک‌سوم آنها در چرخه مصرف نیستند و دوسوم خودروهای فعال حدود ۷۰۰ میلیون لیتر روزانه بنزین مصرف می‌کنند. با توجه به تولید روزانه ۱۲۵ میلیون لیتر بنزین

فناوری‌های نوین و نظام مالیات‌ستانی

فریبناوروزی

عضوانجمن حسابداران خیره ایران

و رعایت‌نکردن اصل عدالت مالیاتی باعث نارضایتی عمومی می‌شود.
بهبود این چالش‌ها نیازمند اصلاحات اساسی در قوانین، فرایندها و استفاده از فناوری‌های نوین است که درحال‌حاضر هوش مصنوعی کارآمدترین این فناوری‌هاست.

نقش هوش مصنوعی در مالیات‌ستانی

هوش مصنوعی نقش بسیار مهمی در بهبود فرایندهای مالیاتی و مالیات‌ستانی ایفا می‌کند. برخی از کاربردهای اصلی آن عبارت‌اند از:

- تحلیل داده‌ها:** هوش مصنوعی می‌تواند به تحلیل حجم بالای داده‌های مالیاتی شامل مدارک و مستندات و تصاویر کمک کرده و الگوها و ناهنجاری‌ها را شناسایی کند.
- شناسایی تقلب:** با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین، هوش مصنوعی می‌تواند تقلب‌های مالیاتی را شناسایی کرده و به سازمان مالیاتی در موانع لزوم هشدار دهد که از این طریق فرایند مالیات‌ستانی بهبود خواهد یافت که خود مؤذیان لاجرم قانون‌مداری را رعایت خواهند کرد.
- بهینه‌سازی فرایندها:** اتوماسیون فرایندهای مالیاتی مانند ثبت و پردازش اظهارنامه‌ها باعث کاهش زمان و هزینه‌ها می‌شود.
- پیش‌بینی درآمد:** مدل‌های پیش‌بینی مبتنی بر هوش مصنوعی می‌تواند درآمدهای مالیاتی آینده را با دقت بیشتری تخمین بزند؛ به‌ویژه در شرایط فعلی که دولت باید قادر باشد حداقل تا پایان برنامه هفتم درآمدهای پایدار خود را شناسایی کند تا بتواند بر این اساس برنامه‌های خود را به‌موقع پیش ببرد.
- خدمات مشتری:** چت‌بات‌ها و دستیاران هوش مصنوعی می‌توانند به سؤالات مؤذیان مالیاتی پاسخ دهند و راهنمایی‌های لازم را ارائه دهند.

خبر

کالاهای بازار فناوری گرفتار تخصیص ارز

سیاست‌های ناشفاف

بحران صف طویل

تخصیص و دریافت ارز

با توجه به چالش‌های موجود در زمینه تخصیص ارز به شرکت‌های حوزه فناوری اطلاعات، کمیسیون تأمین تجهیزات و کالای فاوای سازمان نصر تهران با صدور بیانیه‌ای ضمن هشدار به مسئولان مربوطه درخصوص پیامدهای ناهنجار این موضوع در صورت ادامه‌داربودن وضعیت فعلی، به تشریح وضعیت حال حاضر تخصیص ارز و چالش‌های شرکت‌های این حوزه پرداخت.

به گزارش روابطعمومی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران، متن بیانیه به این شرح است:

الف. بانک مرکزی هیچ‌گونه روال خاصی را برای کالاهای حوزه فناوری در نظر نداشته و کماکان و با پیچیدگی بیشتر نسبت به سال ۱۴۰۲ باید در صف انتظار برای تخصیص ارز باشیم. در

حال حاضر بیش از صد روز مدت‌زمان توقف سفارش‌ها در بانک مرکزی باید در نظر گرفته شود. در عین حال به دلیل مشکلات سیستم این امکان وجود دارد که علی‌رغم سپرده‌گذاری در بانک عامل کماکان گواهی ثبت آماری در سیستم مشاهده نشود و لذا ضروری است هر ماه وضعیت ثبت سفارشات در بانک عامل کنترل شود.

ب. برای تخصیص، لازم بود توسط دستگاه صادرکننده مجوز (باعت شرکت‌های حوزه فناوری اطلاعات) وزارت صمت است. تیک اولویت را بزند که دفتر برق و الکترونیک همکاری خوبی در این زمینه داشت و در حال حاضر این بحث مرتفع شده و نیازی به اعلام به دفتر خانه دیگر وجود ندارد. دریافت تیک اولویت به مفهوم دریافت سریع ارز نبوده و تخصیص ارز بر عهده بانک مرکزی است.

پ. بنا بر اطلاعات واصله، مشکل سال گذشته که عدم وجود ارز در سیستم بانکی و سردرگمی بانک‌گاران پس از دریافت تخصیص ارز بانک مرکزی بود، در اردیبهشت ۱۴۰۳ مرتفع شده بود و هم‌زمان با تخصیص، ارز در بانک‌های عامل ارز تزریق می‌شد. لیکن مجددا شاهد بی‌نظمی در این مورد هستیم و همکاران ما هفته‌ها باید به دنبال ارز باشند.

ت. شیوه‌نامه مورخ پنجم فروردین ۱۴۰۳ علی‌رغم دیدارهای مکرر با دستیار ویژه وزیر، تغییرات بسیار محدودی داشته و نظام صنفی رایانه‌ای در رابطه با عواقب اجرای این شیوه‌نامه و نتایج فاجعه‌بار آن در کمبود کالا و به تبع آن، گرانی کالاها، مکرر اخطار داده است. تا این لحظه تغییرات لازم در شیوه‌نامه ایجاد نشده و تا لحظه صدور بیانیه، سهمیه پاییز برای بسیاری از همکاران باز نشده است. سهمیه‌بندی‌های تودرتو برای بازگاتان

و همچنین عدم پذیرش دستگاه اجرائی در سال ۱۴۰۳ و بلعیده‌شدن سهمیه ۱۴۰۳ به دلیل ثبت سفارشات ۱۴۰۲ همه موجب شده تا تأمین کالا و تولید با بحران جدی به‌خصوص در نیمه دوم سال روبه‌رو شوند.

ث. کارفرمایان نیز باید دقت فرمایند شیوه‌نامه به‌گونه‌ای که حتی در صورت داشتن سهمیه توسط تاجر و وجود سهمیه کارفرما کماکان بنا به دلایل بسیار دیگری که خارج از کنترل کارفرما و پیمانکار است (شامل تبصره‌های مختلف حمایت از تولید داخل، پرشدن سهمیه کالا، جایه‌جایی اولویت‌ها بدون اطلاع قبلی و…) ثبت سفارش انجام نشود و این موارد جزء فورس‌ماژور در نظر گرفته شوند.

ج. بدیهی است با توجه به قوانین شناور تخصیص ارز و ترخیص کالا در گمرک در سه سال اخیر اختلافاتی بین کارفرما و پیمانکار به وجود آمده که بنا بر نیاز جامعه کمیته دآوری نظام صنفی رایانه‌ای برای رسیدگی سریع به دعاوی فی‌مابین طرفین جلسات هفتگی خود را افزایش داده و آمادگی کامل برای رسیدگی به دعاوی احتمالی و صدور رأی کارشناسی دارد. توصیه جدی سازمان برای پرهیز از روال‌های طولانی در سیستم قضائی کشور، استفاده از دآوری سازمان نظام صنفی رایانه‌ای با توجه به جایگاه تخصصی آن است.